

OVERDRACHT GEMEENTERAAD 2018

Samenvatting

Op 21 maart 2018 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. De verwachting is dat de raad zich dan gedeeltelijk zal vernieuwen. Raadsleden met kennis en ervaring nemen afscheid. Om deze kennis en ervaring niet verloren te laten gaan hebben raadsleden en fractieassistenten dit overdrachtdossier opgesteld. Het zal na de verkiezingen worden aangeboden aan de nieuwe raad.

Proces

Quick San Lokaal Bestuur

In september is er door de VNG-Academie een Quick Scan Lokaal Bestuur uitgevoerd. De Quick Scan is een zelfdiagnose instrument en brengt de samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie in kaart. Thema's in de scan zijn:

- het functioneren van raad, college en ambtelijke organisatie
- het samenspel tussen raad en college
- de vergaderpraktijk
- integriteit
- de oriëntatie op de samenleving

Deze quick scan is ingevuld door 16 raadsleden en fractieassistenten, 4 collegeleden en 12 (beleids)ambtenaren. Het rapport van de Quick Scan is gebruikt als basis om te komen tot dit overdrachtdossier. Joan Berings en Ineke Tegelaar (raadsleden) en de griffier hebben het rapport bekeken en verbeterpunten gedestilleerd. Het politieke debat en de relatie tussen de raad en inwoners is voor verbetering vatbaar. Daarom zijn er op onderstaande onderwerpen stellingen en vragen geformuleerd.

- Politiek debat
- Relatie raad-inwoners
 - Betrekken van inwoners bij beleid, door de raad
 - Inspreken/In gesprek met de raad

Brainstorm

Op 15 januari hebben 10 raadsleden en fractieassistenten, de burgemeester en een wethouder, in twee werkgroepen gesproken over de benoemde onderwerpen. In een eerste ronde werd het onderwerp/het probleem gedefinieerd, in de tweede ronde werd door anderen naar een oplossing gezocht. Opmerkingen die in de quick scan waren gemaakt over deze onderwerpen lagen geprint op tafel.

Op hoofdlijnen is er plenair terug gekoppeld door de tafelvoorzitters Joan en Ineke.

Overdrachtdossier

Afgesproken is dat de griffier de uitkomsten van de werkgroepen in een conceptdocument verwerkt, deze voor commentaar voorlegt aan de tafelvoorzitters van de werkgroepen en tevens voorbereiders van de brainstorm. Deze input is verwerkt in een 2^e concept. Daarna is het stuk aan de raad aangeboden ter vaststelling op 12 maart 2018.

Dorien van der Kamp, raadsgriffier.

Wat gaat goed?

Uit de Quick Scan blijkt dat er veel goed gaat in Westervoort. Naast aandacht voor de verbeterpunten is het ook goed stil te staan bij de zaken die goed gaan en deze te behouden. Onderwerpen waarover de meerderheid tevreden is in Westervoort zijn:

Wat kan beter?

1. Politiek debat

a. Definiëring huidige situatie:

De Westervoortse raad voert geen debat om het debat, het moet wel ergens over gaan. Het debat wordt niet altijd op hoofdlijnen gevoerd. Er is een veilige debatsfeer; fouten maken mag, er wordt niet gelijk 'afgerekend'. Daardoor ontbreekt soms wel de scherpheid in het debat. De raad voelt zich niet voldoende opgeleid om een goed debat te voeren. Men vindt het niet de taak van de voorzitter om het debat te stimuleren.

b. Oplossingen / mogelijke verbeteringen:

Het debat moet meer op hoofdlijnen gevoerd worden en mag scherper. De Westervoortse raad is zuinig op het veilige debatklimaat, dus een scherpheid in het debat mag wel op de zaak, niet op de persoon. Een debattraining kan hierbij helpen.

2a. Relatie raad-inwoners

- Betrekken van inwoners bij beleid, door de raad

a. Definiëring huidige situatie:

De Westervoortse raad onderneemt weinig om met inwoners in gesprek te gaan over belangrijke onderwerpen (nb. het betreft hier dus niet de afzonderlijke fracties, maar de raad als geheel). Dit is wel gebeurd over de decentralisaties in het sociaal domein. Bij bijeenkomsten van de raad zie je vaak dezelfde inwoners. Het college moet inwoners beter informeren over het (te voeren) gemeentelijke beleid.

b. Oplossingen / mogelijke verbeteringen:

De omgevingswet geeft aanleiding om weer met inwoners om de tafel te gaan, net als bij de decentralisaties in het sociaal domein. Het is niet nodig om periodiek (vooraf gepland) met inwoners om tafel te gaan. Er moeten bijeenkomsten gepland worden als daar een actuele, urgente aanleiding voor is. Dan komen inwoners ook.

Het op persoonlijke titel uitnodigen van inwoners voor bijeenkomsten met de raad kan bijdragen aan een grotere opkomst en het bereiken van andere inwoners dan de 'usual suspects'. De raad ziet hier ook een taak van de wethouder. Er moet dan aan verwachtingsmanagement worden gedaan.

De gemeenteraad wil graag de jeugd meer betrekken bij het gemeentelijk beleid. Zij kunnen met onverwachte oplossingen komen. Gedacht wordt aan een lesprogramma voor het onderwijs over democratie en een kinderburgemeester.

2b. Relatie raad-inwoners

- Inspreken/In gesprek met de raad

a. Definiëring huidige situatie:

De Westervoortse raad wil een nieuwe vorm van in gesprek met inwoners. Inwoners hebben een andere verwachting van IGMDR. Ze denken een oplossing te horen, terwijl de raad alleen luistert. Inwoners moeten zo vroeg mogelijk in het proces worden betrokken. Hier ligt een taak voor de ambtelijke organisatie. Niet elk proces vraagt om dezelfde participatievorm.

b. Oplossingen / mogelijke verbeteringen:

Neem in overweging om bij IGMDR de leden toe te staan hun mening te geven. Inwoners weten dan beter waar ze aan toe zijn.

Het college kan in het raadsvoorstel aangeven welke vorm van participatie op welk moment is/ zal worden toegepast. Bij grote onderwerpen moet dit bij de start van het proces beschreven worden.

Conclusies en aanbevelingen

1. Organiseer een debattraining voor alle raadsleden en fractieassistenten. Nodig ook collegeleden uit.
2. Formeer een raadswerkgroep Omgevingswet, die zich onder andere buigt over het in gesprek gaan met inwoners over dit onderwerp.
3. Vraag het seniorenconvent te komen met een raadsvoorstel over een kinderburgemeester.

4. Vraag de portefeuillehouder onderwijs te komen met een raadsvoorstel over een lesprogramma democratie voor het onderwijs.
5. Vraag het college om een participatieparagraaf in elk raadsvoorstel. (een 'kopje' in het format).
6. Vraag de regiegroep IGMDR te experimenteren met het geven van een mening door de leden. Evalueer of de inwonertevredenheid daar hoger van wordt.